

INFORMACYE

REDAKCJA:

pod kierownictwem
X. Dziekana i Radcy
Jana Piotrowicza
ze Skalmierzyc.

Odpowiedzialny za re-
dakcję: Stefan Gąsio-
rowski z Poznania.

DLA

DUCHOWIEŃSTWA KATOLICKIEGO.

WYCHODZĄ NAKŁADEM I CZCIONKAMI

DRUKARNI I KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA, POZNAŃ, ŚW. MARCIN 69.

ROZSYŁA SIĘ BEZPŁATNIE.

OGŁOSZENIA:

3/4 strony	mk. 40,—
1/2 „	28,—
1/4 „	15,—
1/8 „	8,—
1/16 „	4,50

Dodatki podług umowy.

Przy częstszym ogłaszaniu
udzielamy odpowiedni rabat.

Przy dochodzeniu sądowem
wszelkie rabaty upadają.

Rok I.

Poznań, 20 listopada 1912

Nr. 5.

Za zezwoleniem Władzy Duchownej.

Treść: Pierwsza spowiedź dzieci ze stanowiska psychologiczno-wychowawczego (Dokończenie). — Związek kapłanów „Unitas”. — Pokwitowanie ofiarności na budowę Domu w Zakopanem. — Zapiski bibliograficzne.

Pierwsza spowiedź dzieci ze stanowiska psychologiczno-wychowawczego.

Dokończenie.

Najważniejsze zaś zadanie spowiednika pod względem wychowawczym jest zapobieganie tak łatwo i często u dzieci zachodzącej słabości robienia sobie grzechów fałszywych, albo zmyślania grzechów wcale nie popełnionych. Wszakże to plaga nasza prawdziwa, że mamy pełno penitentów, którzy za grzech śmiertelny sobie uważają jeść w poście mięsne potrawy mimo dyspensy, albo nie odmówić różańca lub modlitw szkaplerznych, ale za to nic sobie zgoła nie robią z tego, że krzywdy wyrządzonej nie naprawili, że żyją lata całe w kłótniach i nienawiści, że kradną ustawicznie, że rozwiozłemi rozmowami dają nawet młodszym zgorzsenie. Ile to męki z tego fałszywego katolicyzmu, co to woła o pomstę do nieba, kiedy książdwy czerpany całkiem całodziennem chodzeniem w Wielką Sobotę po schodach ominie mieszkanie zbyt wysoko mieszkającego parafianina, który się uparł, że święconki na dół do gospodarza ani do kościoła nie przyniesie, a przecież nie chodzi na mszę św. w niedzielę, posty lekceważy, do spowiedzi nie chodzi? Otóż fundamentem tych błędów to powierzchowne załatwianie się z spowiedzią pod względem wychowawczym u dzieci, a zwłaszcza pierwszej spowiedzi. Zaraz właśnie pierwsza spowiedź powinna być wzorem wszystkich spowiedzi na przyszłość. Zaraz więc w pierwszej spowiedzi należy bezwzględnie usuwać wszelkie fałszywe grzechy, a więc „nie przeżegnałem się przed jedzeniem i po jedzeniu“, „nie pochwaliłem Pana Boga przed starszym“, „nie odmawiałem Anioł Pański“ itd. To są pożyteczne zwyczaje, które należy polecać usilnie, ale nie wolno z nich robić przepisów religii obowiązujących pod grzechem.

Tak samo zaraz w pierwszej spowiedzi należy rugować skłonność do zmyślania grzechów. N. p. „Czytałem bezbożne książki“, „Wąpiłem o niektórych tajemnicach wiary“ itd., tak oto spowiada się

dziecko z serdecznem przejęciem, dziecko, o którym spowiednik wie na pewno, że tego nie uczyniło. Dziecko ten grzech znalazło w „Rachunku sumienia“ i dla tego się spowiada przez antosuggestyę wmawiając w siebie, że pewnie taki grzech popełniło, skoro takie tu pytanie w „Rachunku sumienia“. Stąd nie spowiada się według sumienia, ale wedle urojenia.

Z tego, cośmy dotąd powiedzieli, wynika dostatecznie, jak ważnem jest zadanie spowiednika właśnie w pierwszej spowiedzi dzieci pod względem psychologiczno-wychowawczym. Wspaniałe tu pole dla osobistej zasługi. Właśnie tu kapłan może się pokazać mistrzem psychologii i wychowania. Trzeba nam z szczególną troskliwością uświadamiać się o wysokiem znaczeniu spowiedzi zwłaszcza pierwszej ze stanowiska psychologiczno-wychowawczego. Jednostronne teologiczne tylko załatwianie się ze spowiedzią nie wyda tych owoców wychowawczych i może jest jednym z głównych źródeł mnożącej się z dnia na dzień obojętności, a nawet niechęci do spowiedzi. Pamiętajmy, że nadprzyrodzone skutki stoja w ścisłym związku z naturalną dyspozycyą i usposobieniem. Pielęgnowanie więc tych naturalnych psychologiczno-wychowawczych pierwiastków spowiedzi nie tylko więc w niczem nie uchybia godności Sakramentalnej, ale przeciwnie w ścisłym z nią stoi związku. Zresztą czemże jest całe chrześcijaństwo, czem duszpasterstwo, jeżeli nie „paidagogos eis Christon“ wielkim Chrystusowym mistrzem wychowania? Nie jestże więc raczej jednym z najważniejszych obowiązków duszpasterstwa wyzykiwanie spowiedzi w celach wychowawczych? Właśnie ten wzgląd wychowawczy jest jednym z najpiękniejszych argumentów boskiej instytucji spowiedzi. Spowiedź bowiem łączy w przedziwny sposób dwa ekstremy pedagogiczne t. j. wychowanie indywi-

dualne z wychowaniem społecznym. Oba kierunki walczą ze sobą ustawicznie o pierwszeństwo w świecie pedagogicznym i prawodawczym, gdy tymczasem Kościół najpiękniej i najdoskonalej pogodził oba kierunki w wspaniałej instytucji spowiedzi.

III. Na podstawie powyższych badań pozwalamy sobie kilka wysnuć zasad praktycznych:

1. Z dwóch porządków, które przy wyznaniu grzechów zwykle się używa, więcej odpowiada względem psychologiczno-wychowawczym porządek naturalny t. j. ten porządek, według którego najpierw się wyznaje to, co najbardziej sumieniem niepokoi, a potem dopiero resztę, co się nasuwa pamięci. Zapewne i systematyczny porządek wedle dekalogu robi się według sumienia, ale nie z tą świadomością naturalną, nie z tą wrodzoną człowiekowi żądzą wyrzucenia najpierw tego, co najbardziej dolega. Prócz tego systematyczny porządek pozbawia spowiednika możliwości zbadania, czy dziecko należycie ocenia ciężkość grzechu, czy się spowiada z grzechów dla tego, że rzeczywiście je popełniło, czy wedle consentia antecedens czy consequens. A przecież to niezmiernie ważne momenta pod względem kultury szczerości.

2. Przesadny formalizm jest bardzo niebezpiecznym wrogiem szczerości. Spowiedź nie ma i nie może być egzaminem z katechizmu, ale szczerem a prostym oskarżeniem się przed Bogiem. Należy więc z chwilą wstąpienia do konfesyonału odłożyć wszelkie wymagania katechety i wysłuchać spowiedzi tak, jak ją dziecko samo z siebie na podstawie nauki katechizmowej sobie ułożyło. Nie znaczy to odrzucenie wszelkich formułek, jakie katechizm lub katecheta dla ułatwienia spowiedzi podaje. Formułki te należy jednak polecać jedynie, a nie stawiać ich za *conditio sine qua non* przy przypuszczaniu do spowiedzi.

3. W spowiedzi należy nie przeszkadzać pytaniami w wyznaniu grzechów ani poprawkami odwracać uwagę od sumienia. Dopiero kiedy dziecko wszystko jak umiało, wypowie, tedy dopiero należy dążyć do pogłębienia spowiedzi. Tak n. p. dziecko spowiada się: „Wyzywałem sąsiada“. — Na pytanie „dla czego?“ odpowiada: „Bo on mnie wyzywał i bił“. — Na ponowne pytanie: „Dla czego bił i wyzywał sąsiad?“ — odpowiada: „Bo ja mu szkodę uczyniłem“. — Z tego przykładu widzimy, jak dopiero takimi pytaniami coraz głębiej wchodzimy w poznanie duszy dziecka. Teraz trzeba, aby i dziecko poznało swą duszę. Trzeba więc to co się uzyskało analiza, znów drogą syntezy przedłożyć uwadze dziecka. „Więc to ty krzywdę uczyniłeś sąsiadowi i jeszcze go za to wyzywasz, gdy on swej własności broni! Powiedz dziecko, czy to było słuszne? Czy tak powinien robić chrześcijanin? Tą drogą uświadomi się dziecku dopiero całą szkaradę postępku, który z początku na pozór tak brzmiał niewinnie. Wszakżeż to olbrzymi krok naprzód w kulturze szczerości!

4. Na pytania należy wymagać odpowiedzi całem zdaniem, aby dziecko zniewolić do skupienia uwagi. Nauki należy dawać w formie pytań znów

dla tego, żeby je zmusić do myślenia i uwagi. Więc n. p. „Wyzywałem i kłóciłem się z rodzeństwem“. Spowiednik pyta: „A jak powiedział Pan Jezus? Przypomnij tylko sobie te słowa „Miłujcie się wzajemnie!“ — Kto to powiedział? — Jak mamy ze sobą postępować? Tak pamiętaj odtąd bardzo żyć dobrze z rodzeństwem!“ Każdy przyzna, że w ten sposób daleko silniej i aktualniej dziecko przychodzi do świadomości wielkiej sprzeczności między swem postępowaniem a nauką Chrystusa. A właśnie to uświadomienie jest głównym interesem psychologiczno-wychowawczym spowiedzi. Tak się wyrabia sumienie.

5. Przy pierwszej spowiedzi należy wszystko uczynić, aby dziecko nie tylko spełniło dokładnie wszystkie warunki do godnego i ważnego przyjęcia Sakramentu Pokuty, ale żeby ono wiedziało o tem i odchodziło uszczęśliwione przekonaniem, że naprawdę spełniło wszystkie warunki i naprawdę ma prawo do spokoju sumienia. Cóż bowiem za psychologiczna korzyść, jeżeli dziecko odejdzie dręczone niepewnością, czy spełniło wszelkie warunki? Czy nie będzie tem więcej zniechęcone, im większe owe wątpliwości? Rachunek sumienia należy przed pierwszą spowiedzią wspólnie z dziećmi odprawić? W skrusze i żalu wymaga psychologia żeby przedewszystkiem akt skruchy nie wyrażał się tylko w uczuciu rozrzewnienia ani w słowach bolesnych, ale w zrozumieniu rzeczywistej pobudki do żalu, bo pobudka stanowi o całej wartości żalu. Od pobudki zależy, czy żal jest przyrodzony lub nadprzyrodzony, doskonały lub niedoskonały. Trzeba więc celem uświadomienia dziecka nie tylko zapytać się: „Czy żałujesz?“, ale przedewszystkiem: „Dla czego żałujesz?“ Przez to pytanie zniewoli się dziecko do zdawania sobie sprawy z tego, co mówi. Jeżeli dziecko nie umie odpowiedzieć na to, trzeba je odpowiednio naprowadzić. W przedsięwzięciu poprawy należy głównie położyć nacisk na odmianę sposobu postępowania sobie wobec Boga, wobec bliźnich, wobec siebie n. p. pytaniem: Jakże będzie teraz? Czy będzie inaczej? Czy będziesz teraz szanował rodziców? Czy przestaniesz dokuczać itd. Przy zadawaniu pokuty należy dziecko wpierym zapytać, czy pragnie Bogu wynagrodzić za swe grzechy, czy gotowe chętnie spełnić pokutę. W ten sposób pokuta nabierze zupełnie innego więcej psychologicznego znaczenia.

Ks. Jan Piotrowicz.

Związek kapłanów „Unitas“. Szanownych członków naszego Związku prosimy o uwzględnienie przesyłki ostatniej, zawierającej sprawozdanie ubiegłego roku, program kursu sztuki kościelnej itd. Wielu członków skarżyło się, iż przesyłki nie otrzymali. Tym razem stwierdziliśmy w kilku wypadkach, że winić należy pocztę. Wszystkie przesyłki złożone zostały na pocztę — w piątek dnia 8-go listopada.

Prosimy, aby poszkodowani zechcieli się łaskawie zgłosić piśmiennie do biura Unitas (Poznań, św. Marcin 69), a zaraz wyślimy nowe sprawozdanie, programy itd.

Na budowę domu księży w Zakopanem złożyli w dalszym ciągu:

Ks. Fr. Fasuga w Zassowie	5	koron.
Ks. Alpiński kap. w Krakowie	5	„
Ks. F. Stankiewicz dziek. w Sokołowie	2	„
Ks. Dr. Kopyciński, Gawłuszowice	30	„
Ks. Józef Rafa w Iwoniczu	5	„
Ks. M. Dobija w Bolechowie	3	„
Ks. Józef Wróblewski w Krakowie	10	„
Ks. Jan Szewczyk, dziekan, Tłuczany	5	„
Ks. A. Petyniak, prob., Niemirowice	1	„
Ks. A. Wiśniewski, Andraszawa	1	„

Powołując się na załączoną do ostatnich numerów odezwę o dalsze datki prosimy.

Towarzystwo domu zdrowia
dla kapłanów katol. w Zakopanem.

Zapiski bibliograficzne.

Modlitewnik Skargi z modlitw w dziełach ks. Piotra Skargi zawartych, ułożył ks. Stan. Okoniewski. Poznań 1912. Księgarnia św. Wojciecha. 16° stron 304.

Świeżo opuściła prasę książeczka do nabożeństwa pod powyższym tytułem. Myśl o niej rzucił podczas przygotowań do uczczenia Skargi w Krakowie Stanisław hr. Tarnowski, urzeczywistnił ją znany szeroko i daleko z badań swych nad dziełami Skargi ks. Stanisław Okoniewski.

Do najtrudniejszych może zadań należy ułożenie dobrej książki do nabożeństwa. Mieliśmy niegdyś wzorową w tym względzie „Harfę Duchowną” ks. Marcina Laterny T. J. Próby przywrócenia

Na kolendę!

Na kolendę!

Obrázky kolendowe

rożańce, medaliki, medaliki szkaplerzne, szkaplerze Serca Pana Jezusa, Niep. Poczęcia, Karmelitańskie. M. B. Bolesnej, Męki Pańskiej i krzyżyki odpustowe

ma na składzie i poleca po cenach możliwie najtańszych

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha
w Poznaniu.

Próby na życzenie darmo i opłacone.

Najstarsza i największa polska fabryka wyrobów z marmuru, granitu i piaskowca.

ZAKŁAD KAMIENIARSKI ARTYSTYCZNO-RZEŹBIARSKI.

Pomniki, krzyże, nagrobki.

Figury Świętych Pańskich oraz filary z kamienia, odpornego na działanie powietrza. Kraty z kutego żelaza oraz filarki tak kamienne jako też żelazne i łańcuchy do ogrodzeń grobów.

Wszelkie materyały budowlane.

S. MICHAŁSKI & Ska dawniej A. Krzyżanowski.

rok założ. 1837

POZNAŃ

Telefon: 3504

Główny skład i kantor przy ul. Wilhelmowskiej 19. — Fabryka przy Tamie Garbarskiej 25-28.

Wszelkie w zakres naszego przedsiębiorstwa wchodzące prace wykonujemy akuracie i po niskich cenach.

Kosztorysy i rysunki bezinteresownie.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

jej dawnej świetności spełzły przed kilkunastu laty na niczem.

Zastępował u nas oną Harfę, modlitewnik wydany z polecenia ks. arcybiskupa Dunina. Ale i on, mimo wielu niezaprzeczonych zalet, do książek klasycznych zaliczony być nie może. Tem mniej stoją na wyżynie zadania swego liczne twory domorośłych liturgistów i liturgistek, naszych i nie naszych, którymi zalewa się dzisiaj rynek księgarski.

Odczuwa się powszechnie brak modlitewnika zwłaszcza dla inteligencji, jędrnego a płynącego z głębin nauki katolickiej.

Ten brak wyrówna modlitewnik Skargi. Wy-

dawcy udało się wyłowić one perły natchnienia ascetycznego wielkiego naszego Skargi i ułożyć z nich zgrabną, sympatyczną niezmiernie książeczkę do nabożeństwa o 300 przeszło stronach. Jest tam nabożeństwo i poranne i wieczorne; dwa formularze modlitw podczas mszy św., modlitwy przy spowiedzi i Komunii św., modlitwy w różnych potrzebach i okolicznościach; modlitwy na wszystkie niedziele i święta, które są jakby najśliczniejszym streszczeniem kazań. Dodane są w końcu litanie przez Kościół aprobowane.

Zbytecznie *byłoby dodawać, że modlitwy Skargi odznaczają się precyzyjnym plastycznym językiem, że lśnią zachwycającymi porównaniami,

Wydawnictwa z dziedziny społecznej i ekonomicznej Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

	M. fen.
Adamek, P. Kobieta w życiu zarobkowym . . .	—,60
Adamski, Stan. X. Sposób zakładania towarzystw robotników katolickich . . .	1,50
Biederlack, X. T. J. Kwestya społeczna. Przy-czynek do zrozumienia jej istoty i rozwiąza-nia jej . . .	3,20
Caro, L. Nowe drogi. Z przedmową X. Arcyb. Teodorowicza . . .	1,20
Czy własność osobista jest kradzieżą? . . .	—,10
Cieplucha, Z. X. Własność prywatna . . .	—,60
Dettloff, Sz. X. Organizacya i zadania zarzą-dów naszych katolickich tow. robotniczych . . .	—,60
Górski, L. Hygiena pracy . . .	—,20
Helenius, M. Kwestya alkoholizmu. Badanie socyologiczno-statystyczne . . .	4,80
Hitze, F. Prof. Dr. Kwestya robotnicza i dążno-ści do jej rozwiązania . . .	3,20
Jaskulski, A. Materiały do odczytów w Towa-rzystwach Robotników . . .	2,60
Kantak, K. J. X. Obowiązki społeczne i narodowe — Państwo — naród — jednostka . . .	—,80
Kościński, K. Gmina wiejska i jej przełożony (sołtys), ich prawa i obowiązki . . .	—,60
Królikowski, D. Kwestya rzemieślnicza jako kwestya społeczna . . .	—,60
— Książka dla młodzieży rzemieślniczej . . .	1,20
Krzyszewicz, St. X. Działalność społeczna św. Franciszka z Asyżu . . .	1,—
Kwestya robotnicza a jej rozwiązanie . . .	—,20
Laskowski, I. X. Jak zakładać po parafiach „Katol. Towarzystwa Młodzieży”? . . .	—,15
Laubitz, A. X. Domy parafialne, ich potrzeba i sposób budowania . . .	—,50
Lisiecki, A. X. Jak pracować dla Czytelni Lu-dowych . . .	—,50
— Kolportaż pożytecznych pism i książek . . .	—,25
Niedźwiedziński, X. Socjalizm, jego rozwój i za-sady . . .	1,—
Nieudalé próby państwa socjalistycznego . . .	—,30
Nowak, Fr. X. Organizm i mechanizm społeczny O umowie taryfowej między pracobiorcami a pra-codawcami . . .	—,20
Proczek, K. Znaczenie społeczne przemysłu do-mowego . . .	—,25
Psenner, Dr. Czystość obyczajów a kwestya społeczna . . .	—,60
Reiter, W. X. Jaką ma być sprawiedliwa płaca robotnika . . .	—,70
— Publiczna opieka nad ubogimi w Niemczech . . .	—,20

	M. fen.
Rzymiski, T. X. Potrzeba i środki wykształcenia socyalnego wśród wyższych warstw . . .	—,75
Sadowski, St. X. Jak przemawiać na zebraniach i zgromadzeniach . . .	—,50
Socyalistyczna uczciwość w walce z przeciwni-kami . . .	—,10
Spandowski, P. Dr. Towarzystwa Przemysłowe. Die polnischen Gewerbevereine im Rahmen der Entwicklung eines polnischen gewerb-lichen Mittelstandes . . .	3,50
Stark, T. O przyczynach występów i sposobie ich zwalczania . . .	—,60
Stefański, W. Dr. Towarzystwa handlowe . . .	—,80
— Rządowe instytucje finansowe . . .	—,50
Sychowski, St. X. Dr. Próba skierowania wy-chodźstwa z Śliwic (Pr. Zach.) do W. Ks. Po-znańskiego i doświadczenia przytem poczy-nione . . .	1,—
Szymański, A. X. Poglądy demokracji chrze-ścijańskiej we Francji (1892—1907) . . .	1,20
Towarzystwa młodzieży i ich zadania . . .	—,10
Trzciński, T. X. Praca społeczna częścią dusz-pasterstwa . . .	—,30
Turno, St. Jak zatrzymać robotnika na wsi. Przyczynek do kwestyi socyalnej . . .	—,50
Umiński, M. Dzieciom ludu polskiego na Za-chodzie Niemiec . . .	3,60
W kwestyi wychodźstwa polskiego. Cztery roz-prawy . . .	1,—
Wykłady dla Towarzystw Młodzieży opracował X. Z. Cieplucha . . .	1,50
Wyślouh, A. Prostytucya i jej skutki . . .	—,25
Ziemski, O uprawnieniu własności prywatnej . . .	—,20
Zimmermann, K. X. Dr. Kilka zdań o potrzebie działalności społecznej duchowieństwa . . .	1,—
— Znaczenie stanu robotniczego dla społeczeń-stwa i Kościoła . . .	1,—
— Uregulowanie prawne umów taryfowych w Niemczech . . .	—,50
— Die „Bank Przemysłowców“ e. G. m. b. H. in Posen, ihre Gründung, Entwicklung und Bedeutung im Rahmen des „Verbandes der Erwerbs- und Wirtschaftsgenossenschaften im Grossherzogtum Posen u. Westpreussen“ . . .	4,—
— Koalicja robotnika rolnego z szczególnem uwzględnieniem rozwoju historycznego pra-wa koalicji robotnika w ogólności . . .	1,20

Obszerny, rozumowany katalog własnych wydawnictw, służących do pracy społecznej wysyłamy na życzenie bezpłatnie.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

że pobudzają prawdziwie do wzniesienia duszy do Boga.

Księgarnia nakładowa usiłowała w tej nowej, nieznanej spuściznie po Skardze, podobnie jak Pismu św. w dziełach ks. Skargi, nadać szatę jak najwytworniejszą. Papier cienki, druk wyraźny. Oprawę bardzo gustowną. Ks. B.

Paciorkiewicz M. M. „Wolna myśl“ i „wolna szkoła“ (Głosy na czasie 31). Poznań — 50 fen.

Gdyby to „wolna myśl“ i „wolna szkoła“ miały na celu dobro nauki, wychowania pedagogicznego, możnaby tego rodzaju postulaty uwzględnić. Lecz pod temi hasłami kryje się inna działalność

— walka z Kościołem, z wiarą, z sumieniem. Dość przejrzyć wydawnictwa przeznaczone powyższym prądom a ujrzymy w nich nie tylko chęć usunięcia i zgładzenia Imienia Bożego, wiary i Kościoła, ale najgrubszy anarchizm społeczny. Ci sami działacze, którzy szerzą hasła powyższe, przygotowują rewolucję społeczną i narodową odpowiednio do warunków i kraju. Młodzież rzekomo postępuje, w imię wszelkiej niezależności, zrywając z prawem naturalnego głosu sumienia, popada w haniebne więzy zależności kierowników „wolnej myśli“. Autor powyższej broszury daje rys historyczny „wolnej myśli“ i „wolnej szkoły“ wraz z zgubnymi jej owocami. Autor utrzymuje, że wśród Polaków,

**CO TYLKO WYSZEDŁ Z DRUKU ■ NAKŁAD DRUKARNI
I KSIĘGARNI ŚW. WOJCIECHA W POZNANIU**

MODLITEWNIK SKARGI

Z MODLITW W DZIEŁACH X. PIOTRA SKARGI ZAWARTYCH

UŁOŻYŁ

X. STANISŁAW OKONIEWSKI

160 STRON 304

MYŚL O MODLITEWNIKU TYM RZUCIŁ POPCZAS PRZYGOTOWAŃ DO ZJAZDU SKARGOWSKIEGO W KRAKOWIE

STANISŁAW HR. TARNOWSKI

CENY:	EGZ. OPR. W SKÓRKĘ, BRZEGI CZERWONE . . .	MK. 2,50
	„ „ „ „ ZŁOCONE . . .	MK. 2,75
	„ „ „ „ PODWATOW. BRZ. ZŁOC. .	MK. 3,00
	„ „ „ „ SAFIAN SZORSTKI „ CZERW. .	MK. 3,50
	„ „ „ „ „ ZŁOC. .	MK. 3,75
	„ „ „ „ PODWATOWANY „ „ .	MK. 4,00
	„ „ „ „ GIĘTKA W SAFIAN, OKŁADKI WEWN. SKÓRĄ WYSŁANE, BRZEGI ZŁOCONE . . .	MK. 4,50

**DO NABYCIA
ZA POŚREDNICTWEM
KAŻDEJ KSIĘGARNI**

**DANKOWSKI & CO. POZNAŃ, ALEJE 20.
(WILHELMOWSKA UL.)**

Najstarszy i największy magazyn i fabryka mebli

polecają w wielkim wyborze:

:: Salony, sypialki, jadalni, męskie pokoje etc. ::

w pierwszorzędnym wykonaniu i przystępnych cenach.

Na życzenie kosztorysy.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

dzięki Bogu, nie brak jeszcze takich, dla których religia, to nie tylko „ostoja narodowości ale dusza duszy naszej“. Zapewne, że są ludzie z wiarą i dobrą wolą — ale prądy „wolnej myśli“ — wśród młodzieży bardzo już szerokie zajęły kręgi. Społeczeństwo nasze nie widzi zguby. Księża prefekci boleją nad młodzieżą, stoją bezradni, bo nauczycielstwo w wielu polskich szkołach nie tylko nie odpowiada wysokości zadania, ale szerzy niewiarę na zdradę Kościoła i ojczyzny. Autor tej rany naszej szczegółowo nie uwzględnia. Rys jednak działalności „wolnej myśli“ i „wolnej szkoły“ poucza o przewrotności zgubnych haseł, głoszonych rzekomo w imię postępu. Homilet. IX. 1912.

Świątobliwe życie Przewielebnej Jej Mości Panny Zofii z Granowa Sieniawskiej — według rękopisu z roku 1630 wydał k. s. J. Gajkowski, prof. Semin. Sandomierskiego. — Cena mk. 3,00.

Jest to ciekawym rysem naszej literatury 17-go wieku, że najlepsze jej zabytki pozostały w rękopisach i dopiero w naszych czasach były wydawane. Do takiej właśnie kategorii należy książka wymieniona w nagłówku.

Wydawca nazywa „Życie“ „prawdziwym klejnotem literatury religijnej pierwszej połowy 17-go wieku“, a choć tego bliżej nie uzasadnia, po przeczytaniu rację mu w zupełności przyznać musimy. Najprzód dla języka czystego, barwnego i obrazo-

== NA PODARKI GWIAZDKOWE. ==

(Wydawnictwa Drukarni i Księgarni św. Wojciecha).

Dzieje Polski

ozdobione licznymi rycinami.

Napisał

Dr. Fel. Koneczny.

Str. 380. Cen. m. 2,40

w oprawie mk. 3,—

Ilustrowane dzieje piśmiennictwa polskiego

przystępnie opow.

Wiktor Doleżan.

Cena w opr. mk. 5,—

Kwiaty i Kłosa

z niwy ojczynej.

Zbiór utw. do deklam.

Wydął **X. M. Br.**

80 str. 402. Cena 1,50.

w opr. mk. 2,—

Książka dla młodzieży rze- mieślniczej

nap. **D. Królikowski.**

80 str. 1,56

Cena mk. 1,20.

Dobra służąca

czyli

„Co powinnam wiedzieć o służbie i na służbie“.

Poradnik dla służących.
Napisała **E. B.**

160 Str. 133.

W oprawie całopłóciennnej mk. 1,—

W. TALAROWSKI, Poznań

Wilhelmowska ul. nr. 16,

narożnik św. Marcina.

Specjalny skład kapeluszy męskich

założony 1890 r.

(4)

Poleca dla Wielebnego Duchowieństwa:

Birety kaźmierowe i aksamitne.

Kapelusze rzymskie pilśniowe i jedwabne.

A. Polzin

ZAKŁAD budowy organów

POZNAŃ

ul. Cegłowa (Ziegelstr.) 16.

Polecam

APARATY DO GOLENIA

No 1 posrebrz. z 6 1a brzytek, w eleg. puzd. (imit. skóry)	M. 5,00
No 2 — ten sam — lecz w skór. puzd.	M. 6,50
No 3 posrebrz. z 6 1a brzytek, w eleg. etui (imit. skóry). z lustrem, pedzelkiem i mydełkiem w opr. nikl. kompl. tylko	M. 8,50
Orygin. aparat „Gillette“ grubo posr. z 12 brzytek, w skór. lub niklowem etui	M. 20,00
Orygin. aparat „Auto Strop“ 4 razy posr. z 12 brzyt i przyrz. do obciąż. brzyt, w skór. lub nikl. etui	M. 20,00

Brzytewki rezerwowe zawsze na składzie.

Brzytwy znanej dobr. p. gwar. wyrób ang. szwedzki franc. lub niem. od 2—12 marek za sztukę

Wszelkie przybory do golenia jako to: lustro, paski do ostrzenia brzytek, miseczki do namydlenia, pedzelki, mydełka itd. — Wszystko li tylko w dobrowolnym gatunku po cenach możliwie najniższych.

Poznań
Ed. Karge, Nowa ul. 78 (w Bazarze).
Najstarszy polski interes w tej branży. Założ. 1878.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

wego, a dalej dla rysów obyczajowych. Nasza literatura religijno-kaznodziejska dotąd nie jest dość wyzyskaną dla historii obyczajów i cywilizacji polskiej. W omawianem dziele znajdzie przyszły ich historyk wiele materiału. Taki n. p. niezmiernie ciekawy stosunek dzieci i rodziców, w tym czasie jeszcze bardzo rzadko poruszany w naszej literaturze, takie wprowadzenie nas w samo środowisko życia klasztornego zakonnic, taki opis śmierci Sieniawskiej, są dziś dla nas ogromnie interesujące, a jako przyczynki do psychologii ludzi tej epoki bardzo cenne.

Już Hołowiński zauważył, że w dawniejszych mowach pogrzebowych nad kobietami znajdujemy

wiele rysów życia domowego, wzniosłe cnoty dawnych matron polskich, owiane urokiem poezji. W „Świątobliwym Życiu“ właśnie znajdujemy to wszystko, a opisane z wielkiem umiłowaniem przedmiotu i bezpretensjonalną prostotą. Niektóre szczegóły mogą nas wzruszyć głęboko: n. p. gdy Zofia Sieniawska jako kilkonastoletnie dziewczę krwią własną pisze ślub czystości. Prócz interesu historyczno-obyczajowego książka omawiana może nasunąć wiele pięknych myśli i motywów, które użytkować można w kaznodziejstwie. Że przytoczę choć jeden przykład: „A jako pospolicie mówią, że chwała ludzka jest jako cień, który ucieka przed tym, kto go goni, a idzie zaś za ucie-

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Dział sortymentowy

ma na składzie lub dostarcza w najkrótszym czasie:

- Albin, X. Adolf. O bractwach, ich zadaniu i kierownictwie. 2.—
- Bachowski, W. i Treter, M. Wystawa miniatur i sylwetek we Lwowie 1912. Z 20 reprodukcjami w druku trójbarwnym i 85 w autotypii. 10.—
- Encyklopedia Polska, wydawnictwo Akademii Umiejętności.
Tom I. Geografia fizyczna ziem polskich i charakterystyka fizyczna ludności. 25.—
Tom IV. cz. 2. Początki kultury słowiańskiej. 7.—
- Kajdas, X. Józef. Przygotowanie dzieci do I. spowiedzi św. 1.20
- Karejew, M. Pogląd ogólny na dzieje Europy zachodniej w wieku XIX. 2.—
- Kruszyński, X. Dr. Tadeusz. Stary Gdańsk i historia jego sztuki. Z liczn. ilustr. 5.—
- Langlois, Ch. V. — Seignobos, Ch. Wstęp do badań historycznych. Z franc. przełoż. Wanda Górkowa. Z przedmową Prof. Stanisł. Zakrzewskiego. 4.50
- Leszczyński, Edw. Harmonia słowa. Studium o poezji. 2.40
- Lubelski, X. Dr. Józef. Chrystus i grzesznicy. Z 12 rycinami. 3.—
- Markiewicz, X. Br. Ćwiczenia duchowne. 2.50
- Pawlewski, Br. Kółtaj — jako przyrodnik. 1.50
- Ptaśnik, Jan. W sprawie Wita Stwosza. —.50
- Ribot, Th. Z zagadnień psychologii uczuć, przełoż. H. Świerczewski. 3.—
- Rybarski, Roman. Nauka o podniocie gospodarstwa społecznego. 5.—
- Rydel, Lucyan. Zygmunt August, trylogia.
Część I. Królewski jedynak. 4.—
Część II. Złote więzy. 4.—
Część III. Ostatni. 4.—
- Straszewski, Prof. Dr. M. Dzieje filozoficznej myśli polskiej w okresie porozbiorowym. 10.—
- Szlagowski, X. Dr. Antoni. Ciało Pańskie, a ciała zmartwychwstanie. Referat teolog. wygłoszony na 23. międzynarodowym kongresie eucharyst. w Wiedniu dn. 12. 9. 1912. 1.25
- Treter, Dr. M. Nowsze malarstwo polskie w galerii miejskiej we Lwowie. Z 24 reprodukcjami w autotypii podwójnej. 3.60
- Trzeciaki, X. Dr. Stanisław. Rozwój naturalny chrześcijaństwa z innych religii albo teorie pana Andrzeja Niemojewskiego w świetle nauki. 1.25
- Trzpis, Henryk. Marzenia jasnowidzącego, rzecz o niedokończonym poemacie Z. Krasieńskiego. 2.—
- Twardowski, Kazimierz. O czynnościach i wytworach kilka uwag z pogranicza psychologii, gramatyki i logiki. 1.—

- Adloff, Prof. Dr. Jos. Beichtvater u. Seelenführer. 3.80
- Aereboe, Dr. Fr. Die Taxation von Landgütern und Grundstücken. Ein Lehrbuch für Landwirte, Volkswirte, Kataster- und Steuerbeamte, Gebäudetaxatoren, Angestellte ländlicher Kreditanstalten usw. Mit 52 graphischen Tafeln. 18.—
- Bessmer, Jul. S. J. Philosophie und Theologie des Modernismus. Eine Erklärung des Lehrgehaltes der Enzyklika Pascendi, des Dekretes Lamentabili und des Eides wider den Modernismus. 8.—
- Elternabende. Eine Sammlung von Vorträgen, herg. v. Volksverein f. d. kath. Deutschland. Heft I. 1.20
- Gundlach, Dr. Georg. Exerzitien-Vorträge f. weibliche Ordensgenossenschaften. Hrsg. v. Dr. J. Göttler. Band III. 4.50
- Jugend, die. Vorträge für Jugendvereine, herg. vom Volksverein f. d. kath. Deutschland. Heft II. Staats- und Gemeindeleben. 1.—
- Kellen, Tony. Das Buch als Lebensbegleiter. 2.80
- Klimsch, Msgr. Italiens berühmteste Städte und deren Heiligen-Erinnerungen. Mit 2 Titelbild. und zahlreichen Illustr. 2 Bände. 7.50
- Lexikon der Pädagogik. Im Verein mit Fachmännern und unter besonderer Mitwirkung von Hofrat Prof. Dr. Otto Willmann herausgegeben v. Ernst M. Roloff. Bd. I. (Abbitte bis Forstschulen). 14.—
- Mercier, Kardinal. Stille Stunden des Priesters. (Re-traite pastorale.) 3.25
- Micheletti, Pr. A. M. De pastore animarum. Enchiridion asceticum, canonicum, ac regiminis iuxta recent. SS. Pontific. Encyclic. ac SS. RR. Congr. novissimas leges digestum. 8.—
- Prohászka, Dr. Ottokar, Bischof. Betrachtungen über das Evangelium. Bd. II. Das öffentliche Leben unseres Herrn Jesu Christi. 4.40
- Schäfer, Prof. Dr. Bernh. Liturgische Studien. Beiträge zur Erklärung des Breviers und Missale. Bd. I. Die Advents- u. Weihnachtszeit. 3.80
- Schnabel, M. Die Berechnung der Entschädigungen für Grundeigentum. Technische u. wirtschaftliche Leitsätze f. die Wertschätzung von städtischem und ländlichem Grundbesitz in Nord- u. Ostdeutschland nach den Grundsätzen d. Enteignungsgesetzes vom 11. 6. 1874. 2.50
- Schulte, P. Joh. Chrys. (O. M. C.). Die Kirche u. die Gebildeten. Zeitgeschichtliche Erwägungen und pastoraltheol. Anregungen. 2.—
- Seeböck, P. Philibert (O. F. M.). Exerzitien-Buch für monatliche u. jährliche Geisteserneuerung. 3.60
- Steeger, A. Friede und Freude. Trostsworte f. Nerven- und ängstliche Seelen. 3.50

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

kającym przed sobą, tak też się działo i pannie Sieniawskiej.

Wydanie książki pod każdym względem wzorowe. To też prawdziwie za zasługę poczytać należy Sz. Wydawcy, że uprzysięgnął nam ten piękny zabytek naszej literatury religijnej. W. K.

Monlaur R. Promień mk. 2,—. „Patrzeć będą na Mnie“ mk. 2,—. Po dziewiętej godzinie mk. 2,25.

Estetyczne wydanie tych powieści rzuca się nam w oczy na wystawach księgarskich. „Promień“. Tytuł zarówno wiele, jak nic nie mówiący. To też z pewnem wahaniem bierze się książkę do ręki w oczekiwaniu czegoś banalnego. Lecz jakież

miłe rozczarowanie ogarnia czytelnika po przeczytaniu już kilku kartek. Temat rozwinięty na ewangelicznych zdarzeniach, tak barwnie, że zapomina się teraźniejszości. Czytelnik czuje się przeniesionym do czasów Chrystusa, kiedy „nowa nauka“ sprawiała tak niesłychany przewrót w umysłach ludzkich; słyszy te porywające słowa, które hypnotyzowały tłumy całe, każąc zapomnieć im o głodzie i cierpieniach, torując nowe drogi do świetlanej przyszłości... Postacie te drgają życiem; to nie manekiny szablonowe zwykłej powieści, one żyją naprawdę, myślą i czują wraz z tobą, czytelniku.

Skończywszy książkę — odczuwa się pewien

POZNAŃ
Stary Rynek 34,
wchód
od ulicy Wiankowej.

A. PFITZNER

poleca **Wina mszalne**

(vinum consecrabile)

a) Wina Górnowiąskie	1/1 ltr.	1/2 ltr.
1) odstale, szlachet., piecz. ziel.	2,50	1,30
2) „lag., słodk., „ biała	2,00	1,95
3) wytrawne, lekkie, „ czarna	1,75	0,90
b) Wina Tarragońskie:		
1) wytrawne, piecz. żółta	1,50	0,80
2) „lag., słodk., „ czerw.	1,50	0,80
3) Tarrag. Tok. „ fiol.	2,00	1,05
Wina Sauternes białe wytr. del.	175	1,00

Má d
pod Tokajem
własne winnice
i wylócznia.

Starannie wypielegnowane wina mozelskie i reńskie.

Cygara i papierosy

w jak najlepszych gatunkach.

Specjalność

papierosy nr. 1, 2, 3, 4

poleca

Wł. Mroczkiewicz
POZNAŃ,
ulica Rycerska nr. 40.

Zakład aparatów kościelnych Św. Wojciecha

od 1-go Października **Piekary 5**

poleca

kapy & ornaty & chorągwie
bieliznę i materye kościelne.

Ceny bardzo przystępne. Liczne referencye.

Na żądanie cenniki ilustrowane franko.

Zofia Cwojdzińska.

Wiktor Kowalski

malarz i dekorator kościołów

poleca się

do wykonywania wszelkich prac

w zakres malarstwa i pozłotnictwa wchodzących

jako to:

malowania kościołów, ołtarzy, malowania
nowych i odnawiania starych obrazów itd.

po cenach umiarkowanych.

Poznań, ulica Rycerska nr. 38.

Przewielebnemu Duchowieństwu

poleca ze stemplem swym dla odróżnienia od fabrykatów obcych: **świece No. I.** ołtarzowe à funt 2,00 mk., **świece No. II.** dla Bractw asystujących przy Najśw. Sakramencie à funt 1,80 mk., **świece No. III.** do rąk przy pogrzebach i do katafalku à 1,60 mk., wykonane z wosku pszczelnego ściśle podług przepisu Kongregacyi obrządków św. i donosi zarazem, iż kupuje wosk i okrucy i płaci najwyższe ceny.

Krotoszyńska Fabr. wyrobów woskowych E. G. m. b. H. Krotoszyn.

REWERENDY

plaszczce i futra oraz wszelką inną
garderobę znaną z dobrego kroju

poleca

Przewielebnemu Duchowieństwu

W. Frąckowiak, Poznań,

Plac Wilhelmowski 18.

Dom Przemysłowy.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

żał do autora, że już zakończył to barwne opowiadanie, tak przykro wracać do rzeczywistości szarej, zmateryalizowanej. A jednocześnie odczuwa się że książka ta dała dużo nowych sił, napełniła nową energią do pracy, do walki ze złem, podniosła i uszlachetniła twe myśli. Prawdziwy „promień” nowy, jasny rzuciła ci do duszy.

„Po dziewiątej godzinie” to dalszy ciąg „Promienia”. Tu już nie promień, walczący z mrokiem czasu i pojęć ówczesnych — to słońce w pełni swego blasku i potęgi. Prawda zatryumfowała i nic jej oprzeć się nie zdoła. Padają przed nią grube bałwany materyalizmu, zwycięża boleść i śmierć sama...

Obie powieści w tłumaczeniu bardzo poprawnym są istotnie niezwykle oryginalne. Coś świeżego, czystego z nich wieje; czyta się niemal je jednym tchem i z prawdziwym żalem kończy.

„Patrzeć będą na Mnie” — to tęsknota duszy do Chrystusa-Boga, najwyższego Dobra, Prawdy i szczęścia.

Nie lubię tendencyjnych powieści. Zwykle porcelanowe figurki dyszą w nich samymi wonnościami; występki ma cielsko potwora, a cnota pachnie aż do nudności. Cóż to jednak za szczęśliwy wyjątek powyższe utwory! Oparte na ewangelicznych zdarzeniach, drgają życiem, ich postacie żyją naprawdę, zaś kobiece są wprost przemile;

Zakład aparatów kościelnych

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu, ul. św. Marcina 69.
Skład wszelkich przedmiotów kościelnych.

== Na Boże Narodzenie: ==

Złóbki składające się z 20 figur.

wysok:	22	30	40	50	60	80	100	cm.
Cena:	45,—	75,—	125,—	185,—	285,—	395,—	750,—	mk.

Szopki składane do złóbka:

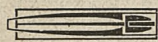
Cena:	20,—	25,—	45,—	65,—	100,—	125,—	160,—	mk.
-------	------	------	------	------	-------	-------	-------	-----

Stacye Drogi Krzyżowej w rozmaitem wykonaniu. Malowane na płótnie lub blasze, wypukłorzeźby z drzewa, Carton romain, terrakoty, marmuru i żelaza.

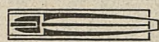
Tablice „Renovatio SS. Eucharistiae”

praktycznie wykonane Cena 5,— mk.

Hamburskie i Bremeńskie cygara w wyborowych gatunkach.

PAPIEROSY

tureckie, rosyjskie, angielskie i egipskie.

Cygara i papierosy bez nikotyny Dr. Kisslinga
poleca w wielkim wyborze

J. Wlekliński, Poznań w Bazarze

(Właściciel Józef Wlekliński).

Telefon 3259.

Telefon 3259.

Pierwszorządny
skład papieru
i materiałów piśm.

„HERMES”

Leon Kostrzewski
Poznań, pl. Piotra 4
Artykuły biurowe,
książki kont., towary
rysunkowe i szkolne.

Omawiane poniżej książki ma na kładzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

wszystko — owiane jakimś dziwnym urokiem słońca, otaczającego opalem tajemniczości wszystkie kwiaty i kamienie, znajdujące się na drodze historycznej, poczynając od smętnej Galilei aż do sfinków pustyń egipskich... Książkom tym zawdzięczałam prawdziwie miłe chwile.

Tłómaczenie bardzo dobre.

Ks. Szkopowski („Książka“).

Kantata ks. Gieburowskiego odznaczona I nagrodą na konkursie im. ks. Piotra Skargi w Poznaniu. Poznań, Księgarnia św. Wojciecha Cena mk. 1.—.

Kantata ks. Gieburowskiego, napisana z okazji 300-letniej rocznicy zgonu ks. Piotra Skargi, skomponowana jest na czterogłosowy chór mieszany i orkiestrę. Podzielić ją można na trzy części.

Pierwsza rozpoczyna się krótkim wstępem, mówiącym o „zebraniu ludu Bożego“, poczem odzywa się I. motyw ilustrujący słowa „miej w Bogu swym nadzieję“. Motyw ten przeprowadzony kolejno przez wszystkie głosy, przechodzi z piana do silnego crescendo. Powtórzenie ostatniej myśli muzycznej w coraz wolniejszym tempie i cichszej modulacji jest bardzo nastrojowe. Drugi motyw bardzo żywy, w założeniu zupełnie odrębny od pierwszego, charakteryzuje słowa „nieladaście lud“.

NOWOŚCI

Wydawnictwa Drukarni i Księgarni św. Wojciecha.

Żywot św. Franciszka z Asyżu

opracował

na podstawie źródłowych materyałów

Ks. Euz. Stępczyński O. F. M.

8° str. 715. Cena mk. 5.60.

DZIEJE DUSZY

czyli

Żywot Siostry Teresy

od Dzieciątka Jezus i od Najśw. Oblicza.

Karmelitanki Bosej

1873—1897

przez nią samą skreślony.

LISTY — POEZYE.

Tłómaczone z francuskiego.

Wydanie drugie.

8° str. 506. Cena mk. 4.—.

EUCHARYSTYA A LUD

Mowa wygłoszona w sekcji polskiej XXIII-go międzynarodowego kongresu eucharystycznego

:-: :-: w Wiedniu 12. IX. 1912 r. :-: :-:

przez **X. Józefa Kłosa.**

8° stron 30. Cena 40 fen.

Z DZIEDZINY ETYKI.

Kilka listów do młodego przyjaciela.

przez Ks. Aleksandra Mohla T. J.

8° stron 136. Cena mk. 1.—.

Działalność społeczna

św. Franciszka z Asyżu

przez **X. St. Krzeszkiewicza.**

8° stron 48. Cena mk. 1.—.

Bohater Carlyle'a i nadszłowiek Nietzsche.

Trzy listy do przyjaciela

przez Ks. Aleksandra Mohla.

8° stron 72. Cena 60 fen.

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Poznań, ulica Wilhelmowska 26.

Załatwiamy wszelkie czynności w zakresie bankierstwa.

Depozyty oprocent. na mocy osobnej umowy.

Uskuteczniamy wymianę obcych walorów i kuponów.

Ruble, korony, franki. liry itd. posiadamy stale do dyspozycji.

Wydajemy czek i listy kredytowe na wszelkie większe miejscowości całego świata.

Dokonyjemy kontroli losowań i ubezpieczenia walorów na wylosowanie.

Wydzierżawiamy kasetki (safes) w naszych **ogniotrwałych skarbcach** na każdy dowolny czas za przystępną opłatą.

C. Adamski

Poznań, Bazar, Nowa ul. 7/8. Tel. 3475.

Gniezno, ul. Fryderykowska 6. Tel. 384.

Kapelusze rzymskie

oraz wszelkie inne od **2,00 M.** począwszy.

Koszule, kołnierzyki, mankiety.

Birety, piuski, obojczyki, pasy.

Rękawiczki, czapki, szelki.

Koszule i gacie letowe i zimowe.

Chustki do nosa, szkarpety.

Parasole, laski, kalosze ruskie.

Pantofle, derki, walizki i t. d.

Wysyłki odwrotną pocztą.

Wysyłki po nad 20 M. franko.

Hurtownie!

Detalicznie!

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

Część środkową bardzo urozmaiconą, rozpoczyna podwójny kwartet, którego słowa podejmuje chór, przejmujący pięknem brzmienia i pełnią harmonii. Przy słowach „jako pismo mówi“ muzyka najwierniej oddaje ich treść. Bardzo delikatnem i harmonijnem jest następne przejście z tonacyi mollowej w durową, którą wybitnie zaznacza orkiestra, podczas gdy chóry przechodzą w pianissima.

Nadzwyczaj subtelnie odczuto i oddane są słowa „Iżali matka zapomnieć może synaczka swego“, napisana na chór żeński z wtórowaniem skrzypiec (solo) odzywa się kwartet pytaniem „a jeśliby ona zapomniała“. Muzyka przepojona

jest w tem miejscu smutkiem i żalem. Ustęp ten przy największym efekcie muzycznym, posiada może najszlachetniejszą linię w całej kompozycji. Zwątpieniu temu odpowiadają słowa Boże w rytmie bardzo żywym, iż nie zapomni o ludzie swoim.

Część trzecia rozpoczyna się pochodem majestatycznym pierwszej części, odzywa się znowu motyw I. w zmienionej nieco formie. Część ta — maestoso — kończy się po lekkich crescendo i decrescendach silnym 9 głosowym akordem, głoszącym zebranemu ludowi nadzieję.

Kantata ks. Gieburowskiego pojęta jest w duchu muzyki nowoczesnej. Uderza nas nie tyle architektoniczne przeprowadzenie całości, ile malowni-

M. JANKOWSKI Poznań

Wrocławska 15 i Podgórna 10
Telefon 2909.

Krzyże. Pomniki. Nagrobki. Figury Św. Pańskich
na powietrze. Kraty z kutego żelaza. Progi granit.
Urząd. składowe. Naprawę starych pomników
poleca po cenach jak najniższych.

Hurtowny handel win i winiarnia St. Ziętkiewicz

Tel. 3185 POZNAŃ Tel. 3185
ulica Wilhelmowska nr. 21.

Skład łakoci, herbaty, owoców połudn.
i konserw.

Ryby rzeczne i morskie. — Żywe homary.
Kawior astrachański. — Ostrygi angielskie.

Zamiejscowe zlecenia wykonują się
starannie i w najkrótszym czasie.

Znakomite papierosy:

Dubec 15 po 1½ fen.	◆	Dessert po 3 fen.
Dubec extra „ 2 „	◆	Dubec 3 „ 3½ „
Dubec 100 „ 2 „	◆	Madros „ 4 „
Doktorskie „ 2 „	◆	Dubec 4 „ 4 „
Jaka 2½ „ 2½ „	◆	Dubec 5 „ 5 „

z najszlachetniejszych tytuni tureckich
poleca (6)

Fabryka papierosów „Dubec“ M. Droste.
Wszędzie do nabycia.

Chorągwie : Ornaty : Kapy

oraz wszelkie przybory kościelne

jako też zamówienia na całkowite wyprawy
przyjmuje

Zakład Przemysłowy

W. Karłowska

Św. Marcin nr. 68 (dom ogrodowy).

Próby i cenniki na żądanie.

Telefon 3532. Konto czekowe poczt. Wrocław 5091.

Drogerya Universum

ul. Rycerska 38. K. Kłaczyński, aptekarz ul. Rycerska 38.

Największy

SKŁAD PERFUMERYI

francuskich, angielskich i krajowych

Wody mineralne.

Stałe codzienne przesyłki środków odżywczych:
Hygiama, Yoghurt, Biomalz, Sanatogen i t. d.
Wszelkie kąpiele mineralne i gazowe.

Laboratoryum analityczne.

Ekspedycja pocztowa codziennie dwukrotna.

SPECYALNOŚĆ: Analizy moczy
na drodze chemicznej i polaryzacyjnej.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

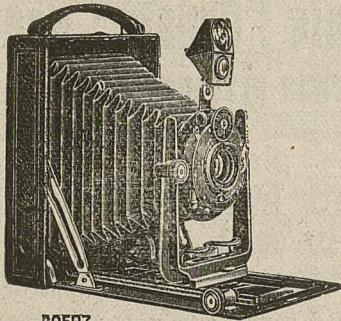
czegoś w oddaniu najdrobniejszych szczegółów. Kompozycja zmusza słuchacza nie tylko do chwytania tonów, ale także do wnikania w stosunek muzyki do słowa, a uwagę i wyobraźnię słuchacza trzyma na uwierzy w oznaczonym kierunku. Kompozytor stworzył obraz muzyczny o różnym temacie i tle, doprowadził środki muzyczne do niezmiernego bogactwa i do dziwnej i wielkiej subtelności.

Słowem muzyka ks. Gieburowskiego ściśle dostosowana do słów Skargi, ilustruje najtajniejsze drgnięcia duszy w sposób, świadczący o silnym napięciu myślowem i o głębi uczucia.

Filareta 11. 1912.

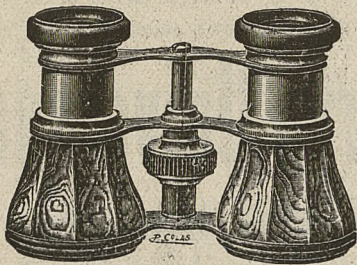
M. Domańska. Ku Prawdzie. Powieść z pierwszych czasów chrześcijaństwa, bogato ilustrowana. Rzecz dzieje się w Pompei. Warszawa. Nakładem Przeglądu katolickiego. 1913. Str. 270.

W słowie wstępnem czytamy, że autor nie zamierzał popisywać się erudycją ani bawić w archeologiczne badania i dobrze uczynił. Powieść niniejsza przeznaczona jest dla szerokich mas i chwycić ma za serca, porywać do umiłowania ideału i naśladowania go. Zbyt erudycyjne wydoby z pewnością odciągałyby od tej uwagi, na jaką wątek takiej powieści zasługuje. Nie wolno jednak sądzić, żeby autor lekceważył sobie dane historyczne — owszem cała powieść opiera się na

BOERZ

Aparaty projekcyjne.

K. Greger & Co.

Właśc.: Kazimierz Greger

POZNAŃ, ul. Berlińska Nr. 20

w pobliżu Teatru Polskiego.

Telefon 2750.

Telefon 2750.

Oddział I.

Aparaty i przybory fotograficzne.

Wszelkie prace fotograficzne
wykonuje się szybko i nadzwyczaj starannie.

Oddział II.

Wszelkie artykuły optyczne

jak okulary, binokle, lornetki,
termometry, barometry i t. d.

Własny warsztat reperacyjny

pędzony siłą elektryczną.

◆ Samochody ◆

Adler □ Brasier □ Fiat □ Minerva (bezwentylowe) □ Brennabor

poleca po dotąd niebywałych niskich cenach

St. Brzeski, Poznań, ul. Ludwiki 19-20.

Najstarsze i największe przedsiębiorstwo tego rodzaju w Księstwie.

Założone 1894.

Telefon 3417.

Omawiane poniżej książki ma na składzie i poleca Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha.

zdarzeniach dziejowych a dzisiaj do części odkopane Pompei pozwoli zwiedzającemu, któryby czytał niniejszą książkę, powiedzieć to i to tutaj się działo. Taki rzeczywiście był wygląd wili bogacza a taki rozkład piekarni itd. Liczne wcale dobrze wykonane ilustracje ułatwiają pracę wyobraźni.

Najważniejsze przy tej sympatycznej książce jest treść. Piękna dusza Wery, córka bogatego poganina Cecyliusza, wrażliwa na wszelkie wpływy etyczne, poznaje — aczkolwiek tylko z kilku słów — naukę znienawidzonych i zapoznanych chrześcijan. Przeczuje mówi jej, że w tej nauce znajdzie całe piękno prawdy, zadowolenie i szczęście.

Świat ówczesny nie znał poświęcenia, to też trudno było Werze o ofiarę swej osoby. Jest ona jednak dobroczynną a nawet odwiedza niewolników. To doprowadza ją do heroicznego poświęcenia w chwili najważniejszej. Wera idzie po nagrodę do Chrystusa, którego całą siłą swej pięknej duszy umiłowała.

Na kilka błędów w pisowni powinno się zwrócić uwagę przy następnym wydaniu.

Powieść ta nadaje się dla wszystkich, mianowicie dla dorastającej młodzieży, dla uczenia. Również powinna znaleźć wstęp do wszystkich czytelni ludowych.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu. Dział antykwarski

poleca następujące dzieła po znacznie niższych cenach:

- Antoine, K. Kurs ekonomii społecznej. Przeł. z 45-go wydania francuskiego W. Gostomski. 3 tomy (w 1). Warszawa 1908—1909. cpł. 4.50
- Badeni, J. X. (T. J.). Książd Karol Antoniewicz, Tow. Jezus. Kraków 1896. ppł. (4.—) (wyczerpane). 2.50
(Na tytule stempel i podpisy.)
- Bandurski, Wł. X. (Biskup). Jadwiga, święta królowa na polskim tronie. Z rycinami według obrazów P. Stachewicza. Bytom 1910. cpł. oryg. (15.—). 7.50
- Bełza, Wł. Poezye. Lipsk 1874. cpł. oryg. (3.—). 1.50
- Biernacki, M. X. Nowy testament w świetle archeologii oprac. według Vigouroux. Warszawa 1908. cpł. (2.50). 1.25
- Cieszkowski, Aug. De la pairie et de l'aristocratie moderne. 2 édit. posthume. Paris 1908. 1.50
- Dupanloup, F. X. (Biskup). Małżeństwo chrześcijańskie. Warszawa 1872 (2.50). 1.20
- Emerson, R. W. Przedstawiciele ludzkości. Przekł. z angielskiego M. Kreczowskiej. Kraków 1909. 1.60
- Forster, Ch. Episode de 1796. L'hôtel Diesbach ou les Polonais à Paris. Epoque de la fondation des légions polonaises en Italie. Paris 1878. 1.20
- Garczyński, S. Poezye. Lipsk 1863. cpł. oryg. (3.—). 1.50
- Gaszyński, K. Poezye. Wyd. zupełne. Lipsk 1868. cpł. oryg. (3.—). 1.50
- Gaume, J. X. Wielki dzień się zbliża, albo listy o pierwszej komunii świętej. Tłom. z francuskiego. Wilno 1850. —80
- Gondek, F. X. Siedm grzechów głównych. 4 tomy. Kraków 1900 (4.—). 2.20
- Hattler, Fr. X. (T. J.). Na co świat chory i kto go uzdrowi. Czytania nabożne dla wszystkich stanów. Przeł. X. J. Stagracyński. Mikołów 1902. —80
- Jaworski, Fr. Królowie polscy we Lwowie. Lwów 1906. 1.20
- Jezuici. Rzepnicki, Fr. X. (T. J.). Historia o pomnożeniu wiary chrześcijańskiej w państwach chińskich z dokładną wiadomością tychże państw z dzieł Tow. Jezusowego wyjęta. Poznań 1765. opr. (rzadkie). 5.—
- Kazania. Augustyn św. Pięćdziesiąt homilii. Poznań 1858. opr. (3.—). 1.50
- Chełmiński, Z. X. Siedm grzechów głównych w 7 kazaniach pasyjnych. Warszawa 1913 (2.—). 1.20
- Chotkowski, Wł. X. O wychowaniu dzieci. Sześć nauk powiedzianych na pasyach wielkiego postu w katedrze poznańskiej. Poznań 1881. (wyczerpane). 2.—
- Kotłowski, J. X. Egzorty do dzieci szkół ludowych. Tarnów 1903. cpł. (4.—). 2.20
- Lekcje i ewangelie na wszystkie niedziele i święta całego roku podług tłum. X. Jakóba Wujka. Warszawa 1904. psk. (7.—). 3.80

- Kazania. Mohl, A. X. (T. J.). Czytania wielkopostne o Matce Boskiej Bolesnej. Kraków 1898. cpł. oryg. —65
- Klemens z Aleksandryi. O siedmdziesięciu tygodniach Daniela proroka. Przyczynek patrystyczny do dzieł wykładu pisma św. Oprac. X. Dr. Wł. Hozakowski. Poznań 1912 (4.—). 2.—
(Egzemplarz nowy.)
- Łaski, J. Liber beneficiorum archidiecezyi gnieźnieńskiej. 2 tomy. Gniezno 1881. psk. (38.—). 15.—
- Masonerya. Pelczar, J. S. X. Dr. (Biskup). Masonerya, jej istota, zasady, dążności, początki, rozwój, organizacja, ceremoniał i działanie. 2 wyd. Lwów 1910 (5.—). 3.—
- Nicolas, A. Niepokalana Dziewica Marya uważana w wyrokach odwiecznego Boga i w związku z prawdami religii. Warszawa 1858. 2.40
- Paciorkiewicz, M. M. Prof. Bossuet i Fenelon. Studium. Warszawa 1908 (2.50). 1.30
- Raumer, M. F. Le démembrement de la Pologne. Traduit de l'allemand. Avec préface et post-scriptum de Ch. Forster. 5 édit. Paris 1878. 2.—
- Stefan Batory. Sprawy wojenne Stefana Batorego. Dyaryusze, relacje, listy i akta z lat 1576—1586. Wydał X. J. Polkowski. (Acta historica t. XI.) Kraków 1887. 4.—
- Szczeklik, K. X. Dr. Casus conscientiae in praecipuas quaestiones theologiae moralis. Tarnoviae 1906. ppł. (5.50). 2.75
- Tarnowski, St. Nasze dzieje w ostatnich stu latach. Z ilustracjami. Kraków 1895. opr. 1.25
- Z doświadczeń i rozmyślań. 2 wyd. Kraków 1891. (wyczerpane). 2.—
- Valuy, B. O. Przewodnik kapłana w jego prywatnym i publicznym życiu. Przekł. z francuskiego. Kraków 1900. opr. —50
- Wessel, A. X. Myśli pokutującego człowieka przy zranionych nogach Jezusowych grzechy swoje oplakującego w reflexach na siedm psalmów pokutnych wyrażone. Poznań 1754. psk. (rzadkie). 5.—
- Żukowski, A. Réveil de la Pologne, éveil de la Russie, ou Sebastopol et Varsovie. Paris 1862. 1.40

ANTYKWARYAT

Drukarni i Księgarni św. Wojciecha

nabywa

pojedyncze dzieła i całe biblioteki płacąc najwyższe ceny. — Na życzenie wysyła zastępcę swego na własny koszt celem ocenienia książek.

Następujące katalogi: Nr. 7. Bibliotheca catholico-theologica. Nr. 1. i 2. Kuryerka antykwarskiego zawierające: »Polonica« przesyłamy darmo i franko. Kuryerek antykwarski Nr. 3 »Polonica« w druku.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu

poleca następujące wydawnictwa
otrzymane na skład główny:

- Adamski St. S.** Stowarzyszenia polskie wobec ustawy o stowarzyszeniach i zebraniach. Praktyczne wskazówki dla zarządów ze szczególnem uwzględnieniem sposobu zakładania nowych stowarzyszeń. Cena egz. kartonowego mk 1,50
- Biernacki M. X. Dr.** Teologia pasterska. Według ostatnich decyzji kongregacji rzymskich i postanowień papieskich. Cena mk. 6,—
- Budzysz Woś.** Nowotne spięwe (wiersze kaszubskie). 0,80
- Bunge Dr.** Sprawa alkoholu. 0,10
- Chłapowski D.** Pamiętniki. Część I. Wojny Napoleońskie 1806—1813. Część II. Wojna roku 1830—1831. Z portretem autora. Cena 6,—
- Chłapowski, K.** Pojedynki a liga ku obronie czci i honoru. Cena 0,50
- Chociszewski J.** Piśmiennictwo polskie oraz życiorysy naszych znakomitych pisarzy. Wydanie IV. 2,25 egz. kartonowany 2,50
- Czarnecki J. Dr.** Medycyna pastoralna. Podręcznik dla kleru katolickiego. Wydanie drugie. Cena 6,50
- Decretum S. Congr. Ne Temere** = de 2 Aug. 1907 et Constitutio sanctissimi Papae Pii X. »Providia« de 18. Januari 1906. Karton 3,—
- Dobry Staś.** Książeczka dla dzieci z obrazkami 30 fen. w oprawie 0,50
- Doss S. J.** Na drogę życia. Rady i wskazówki dla panien 3,—
- Dużyński, Cz. X.** Z dziejów Opalenicy (1401—1901) 1,—
- Egger, A.** Duchowieństwo a walka z alkoholizmem 0,40
- Fouard, G. X.** Początki Kościoła. Święty Piotr i pierwsze lata chrześcijaństwa z ósmego wydania francuskiego, tłumaczył X. J. Bromski 4,50
- Gorzyński.** Rozwój historii sztuki wśród innych narodów i w Polsce 3,—
- Greinert, B. X.** Podręcznik dla członków zarządów w Spółkach 1,50
- Grzeszkowski, J.** Apteka domowa. Spis 130 roślin lekáarskich z podaniem ich użycia 1,—
- Hozakowski, X. Dr.** Rzymska komisja biblijna 1,20
- Jasiński, L. Dr.** Beiträge zur Finanzgeschichte Polens im XVIII. Jahrhundert 6,—
- Jarsti.** Ostatnie godziny. Szkic do studjum psychologiczno-powieściowego 1,20
- Kantak, K. X.** Kronika Bernardynów Bydgoskich 5,—
- Powstanie Reformatorów polskich 0,80
- Karwat, A.** Jakie kobiety bohaterki dają nam obecny prąd myślowy w powieści i sztuce dramatycznej i wpływ ich na społeczeństwo 0,50
- Krzeszkiewicz, St. X.** O obowiązkach duszpasterza w smutnych czasach dzisiejszych 0,25
- Lisiecki, A. X.** Jak pracować dla czytelników ludowych według ustaw T. C. L. oraz regulaminu dla komitetów powiatowych 0,50
- Łazarewicz, St. Dr.** Dwa wykłady popularne: 1) O czystości życia płciowego w przyrodzie, 2) Czy rozsądne uświadamianie dzieci w kwestyi płciowej jest czynni-kiem umoralniającym? 0,50
- Łubieński, B. X.** Św. Patronowie Polscy czciciele Maryi z dodatkiem »Polecenie ojczyzny naszej Bogu« 0,40
- Łukaszewicz, J. A. X.** Nad wodami Adriatyku. Istria — Kroneja — Dalmacya — Czarnogóra — Hercegowina — Bośnia 2,70
- Miaskowski, K. X.** Erasmusiana. Die Korrespondenz des Erasmus von Rotterdam mit Polen 3,—
- Z młodych lat Stan. Hożysza 1,—
- Czy Rej piastował jaki urząd 1,—
- Michalski, St. Dr.** O stronie technicznej uruchomienia bibliotek T. C. L. i tegoż uruchomienia nowym systemie 1,—
- Modlitwy przygodne** dla użytku kapłanów przy nabożeństwach żałobnych, w oprawie 1,80
- Mycielski, J.** Pierwotne słowiańskie nazwiska miejscowości na Śląsku pruskim 1,—
- Mohl, A.** Potwarz czy nieporozumienie 1,50
- Nopolski, M.** Stenografia polska według systemu stenografii niemieckiej. Stolze — Schrey 1,50
- Opieliński J. N. X. Dr.** Dekrety generalne Leona XIII. o książkach zabronionych i cenzurze książek, z objaśnieniem 0,80
- O cenzurach kościelnych z uwzględnieniem najświeższych dekretów Stolicy św. 3,—
- Komentarz do cenzur kościelnych po dziś dzień obowiązujących 4,—
- O święckiej władzy Papieży.** Wydanie jubileuszowe. Napisał X. Dr. K. G. 0,25
- Postawka, L. X.** Pamiętniki obejmujące okres od roku 1863—1908 poprzedzone wspomnieniami z lat dziecięcych. 2 tomy 10,—
- Piotrowski, A.** Powstanie i rozwój polskich związków zawodowych pod zaborem pruskim 0,50
- Reguła III. Zakonu św. Franciszka Sal.** złączona przez konstytucję Leona XIII. Wydanie piąte. Cena 1 mk. w kartonie 1,25
- Skoraczewski, F.** Materiały do historii Miłostawia 5,—
- Smogór, K. X.** Kazania homiletyczne o synu marnotrawnym 1,80
- Stateczny, E. X.** Żywot św. Antoniego z Padwy 1,—
- Stablewski, F. Arc. X.** Mowy żałobne z dodaniem kilku innych mów kościelnych i dwóch okólników. Zebrał X. Józef Kłos. Cena mk. 7,20. w oprawie 8,80
- Sta (Gałęcka St.)** Cztery czarownice 0,30
- Czerwieny tuz. Powieść 0,60
- Dwie wigilie i opłatek. Powieść 1,—
- Na gwiazdkę. Pięć powieści: Potęga starych zwyczaj. — Bał noworoczny. — Wieczorek pana Sylwestra. — Obrachunek noworoczny — Król migdałowy 1,—
- Różaniec Strąców. Obrazek historyczny z XV wieku 1,—
- Surzyński, Bracia.** Bard. 55 pieśni na czterogłosowy chór męski, oprawne 2,70
- Trzeński, T. X.** Die dogmatischen Schriften des hl. Hieronymus. Eine literarhistorische Untersuchung 6,—
- Katalog rękopisów biblioteki kapitulnej w Gnieźnie aż do początku wieku XVI. 2,50
- Trzeciak, St. X. Dr.** Oświata a dobrobyt. Studium ekonomiczno-socyalne. Wydanie drugie 0,30
- Rozwój naturalny Chrystyanizmu z innych religii albo teorye p. Andrzeja Niemcewskiego w świetle nauki 1,20
- Tyszkiewicz, J.** Tyszkiewicziana. Militaria — Bibliografia — Numizmatyka — Ryciny — Zbiory — Rezydencje etc. Z 36 tablicami rycin. 24,—
- Walkowski, J. X.** Pamiętniki pisane z niewoli kołobrzesckiej. Ważne źródło do historii X. Arcybiskupa Dunina. Wydał X. dr. Trzeński 1,60
- Wyczyński, M.** Wskazówki dla rzemieślników z dziedziny prawa i gospodarstwa życiowego 1,—
- Zakrzewski, Z. X.** Czestram, obraz dramatyczny na tle historycznym w czterech aktach 1,—
- Wiadomości historyczne o Bractwie Niepok. Począć Najsw. M. Pauny przy kościele na Czestramie 0,80

Wydawnictwo Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Niezbędny podręcznik dla urządzających teatru amatorskie, obchody uroczyste, zabawy, zebrania etc.

≡ Jak urządzać widowiska ≡

i obchody uroczyste w stowarzyszeniach polskich.

Kilka wskazówek oraz wybór pantomin i żywych obrazów z tekstem i bez tekstu.

Opracował M. Zagórski, str. 151, Cena mk. 1,60.

Nadzwyczajny rozrost stowarzyszeń polskich w kraju i na obczyźnie, przy coraz liczniejszych objawach naszej solidarności narodowej, wywołał potrzebę urządzania coraz to nowych obchodów. Obchody te winny mieć na celu nie tylko pustą rozrywkę, ale i systematyczne uświadamianie jednostek, którym codzienna praca fizyczna nie daje możliwości naukowego wykształcenia. Na te umysły trzeba przeto oddziaływać sztucznie, podniętą zewnętrzną, masą barw i światła, wrzawą uciechy, różnorodnością wrażeń i wreszcie umiejętnym, powabnym, a przecież pedagogicznym zachęcaniem do życia zbiorowego, do jedności, do zgody. Dla tego też w gronie osób, urządzających widowiska publiczne, zabawy i obchody uroczyste, odczuwa się coraz to częściej brak informatora, z którego dałoby się zaczerpnąć niejedną nową myśl i, w miarę sił i środków, przystosować go do danej okoliczności.

Informator powinien uwzględniać siły stowarzyszeń i warunki, w jakich się ich członkowie znajdują; winien dawać wskazówki praktyczne i niekosztowne, a nadewszystko zniżać się do poziomu umysłowego tych, którzy z porad i projektów w nim zawartych skorzystać mają.

Mając to na uwadze podjęliśmy pracę niniejszą, w nadziei, że z podręcznika tego niejedno Towarzystwo skorzysta i książkę powyższą uzna za użyteczną dla siebie i swoich.

Z okazji roku jubileuszowego

J. I. Kraszewskiego

ukazała się z druku w nowym, ilustrowanym wydaniu dawno wyczerpana i poszukiwana powieść

CHATA ZA WSIĄ

Cena mk. 1,50.

Nakład Drukarni i Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu.

Do nabycia za pośrednictwem każdej księgarni.

Świece ołtarzowe i dla bractw

z czystego wosku pszczelego wyrabiane

poleca

M. SOBECKI

Najstarsza i największa w Księstwie fabryka wyrobów woskowych i bielnik wosku, założona w roku 1842.

Poznań, ul. Szeroka 24

Telefon 2361.

„WESTA“

Bank wzajemnych zabezpieczeń na życie w Poznaniu

zabezpiecza:

kapitały płatne przy śmierci osoby ubezpieczonej,

kapitały płatne w chwili, gdy ubezpieczony dożyje pewnego z góry oznaczonego wieku, np. 50 lub 60 roku życia,

kapitały na studia, wojskowość i posag dla synów i córek,

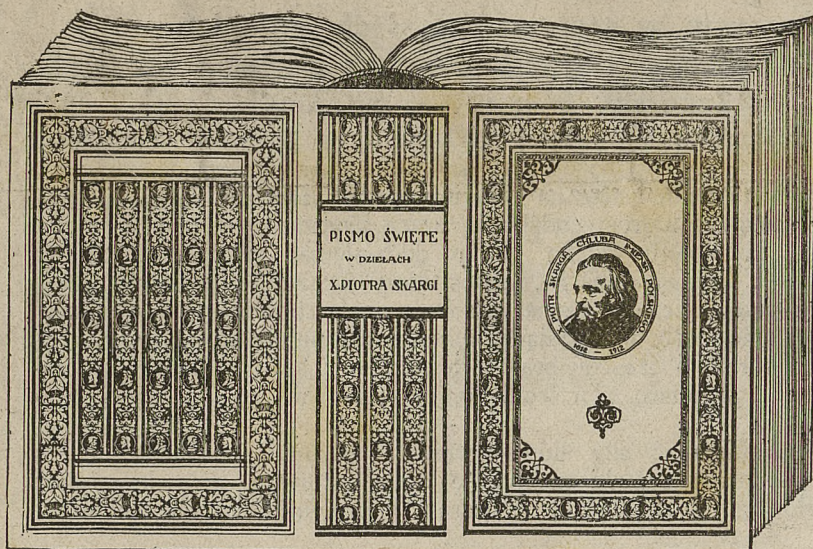
kapitały na pogrzeb od 100 do 5000 mk. bez rewizji lekarskiej i z udziałem w dywidendzie.

Dywidendy udzielone za rok 1911 – 18 proc.

Blizszych wiadomości udziela

Dyrekcja „Westy“ w Poznaniu, św. Marcin 61
oraz Biuro Związku Kapłanów „Unitas“, św. Marcin 69.

Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha w Poznaniu.

Ku uczczeniu
trzechsetnej
rocznicy śmierci
X. Piotra Skargi
wydaliśmy:

X. STANISŁAW OKONIEWSKI

PISMO ŚW. W DZIEŁACH X. PIOTRA SKARGI

1912 w wielkiej ósemce str. XVIII+70+720 w okładce artystycznej wykonanej podług oprawy książki z biblioteki Zygmunta Augusta. — Cena mk. 16 — w oprawie mk. 19, —.

(Cena subskrypcyjna niniejszem upada.)

O dziele tem pisze świeżo »Świat Słowiański« z października 1912 r.:

Książka ta jest najpiękniejszym stanowczo z wszystkich hołdów, jakie Skardze w tym roku złożono. Pomysł, którym zachwycić się trzeba; zebranie z pism Skargi wszystkich cytatów Pisma św. Każdy wie, że jest ich dużo, ale któż miał pojęcie o tem, że zebrane razem i podane systematycznie dadzą niemal nowy przekład Starego i Nowego Zakonu, obejmując lwia część tekstu? Przekład Pisma św. z pod pióra polskiego Chryzostoma i Cicerona — to odkrycie nowego a wielkiego dzieła »złotego« piśmiennictwa! Benedyktyńską zaiste pracą wzbogacił ks. Okoniewski literaturę polską, a wyrażenie »wzbogacił« jest w tym wypadku jak najwłaściwiej na swoim miejscu, boć przydał on do rejestru polskiej bibliografii dzieło, które będzie odąd figurowało wśród naczelných tworców języka polskiego, nie mówiąc już o tem, że otwiera nowe, nieprzebrane pole studyów pod wielu a wielu względami. Kto tylko zajęty jest historią piśmiennictwa i języka polskiego — powiem więcej: ktokolwiek kocha język ojczysty, poczuje wdzięczność głęboką za dokonanie tej pracy.

Ma wydawca słuszną, że teksty Skargi przydadzą się do przyszłego nowego kościelnego przekładu Biblii. Sam zbiór tekstów poprzedzony jest rozprawą: »Piotr Skarga a Pismo św.«, w której czcigodny autor opisuje z największą dokładnością tok studyów Skargi; praca to źródłowa, traktowana w ten sposób, iż stanowi pierwszorzędny przyczynek do dziejów kultury i nie tylko polskiej. Następnie na kilku przykładach, (poza Pismem św.) okazuje autor, jak Skarga brał się do tłumaczeń, jak je poprawiał i uzupełniał — poczem przystępuje do poglądów Skargi na Pismo św. (nie pomija ni ksiąg zaginionych, ni apokryfów). W ocenie skargowskiego przekładu wyraża autor przypuszczenie, czy Skarga nieposiadał jakiegoś starego przekładu (urywku) pokrewnego t. zw. Biblii królowej Zofii, wybitne zaś są wpływy Leopoldy; przeczy natomiast autor wpływom Grzegorza z Żarnowca (przypuszczanym przez Osińskiego i Mecherzyńskiego); »nie można również odszukać silniejszego wpływu Wuykowego«.

»Przełożeni nie powierzyli niestety Skardze, obarczonemu rzęglą pracą fundacyjną, nauczycielską, polemiczną, kaznodziejską, tłumaczenia Biblii, lecz zdolniejszemu może odeń lingwiście Wuykowi. W ten sposób pozostały w spuściźnie Skargowskiej drogie kamienie, niektóre oszlifowane już, inne jeszcze surowe, a wszystkie nieukończone w przedudne wzory poszczególnych Ksiąg świętych. Ale tych drogocennych kamieni oszlifowanych jest tyle, że ufundują sławę Skargi także jako tłumacza Pisma św.« Niewątpliwie; a zarazem zapewnią wdzięczne imię temu, który nam te skarby uprzystępniał.